

PREGÓ DE FESTES D'ESTIU 2005

Il·lustríssima Senyora Batllessa, digníssimes autoritats, Comissió Organitzadora de les Festes d'estiu, Associacions de veïns i comerciants, Club de majors Esplai, benivolguts amics d'Es Fortí, vos salut a tots.

El meu coral agraïment als responsables de dur a terme aquest programa d'actes, per haver dipositat en mi la confiança encomanant-me el Pregó d'enguany per les festes estiuenques de l'entranyable barriada ciutadana d'Es Fortí.

M'atrevesc a fer-lo sense saber quin mèrits són els meus per tenir l'honor de dirigir-vos la paraula, entrant a formar part del llistat de pregoners, i en el lloc més respectuós de la barriada, d'on sorgeix un resplendor de bellesa encisadora, que aixeca l'esperit.

A tots, vos agraesc la vostra presència i vos avanço que, amb la meua intervenció, no pretenc fer una lliçó magistral, doncs no puc ni vull entrar en temes pels quals hi ha persones molt més documentades per desenvolupar aquesta tasca. Malgrat tot, pens que fer un pregó de festes és proclamar les excel·lències i la importància d'uns fets, que encara nodreixen els costums i la moral d'un poble.

Voltejats d'un ambient casolà, on la serenor s'hi acomoda molt bé, a canvi d'aquestes deficiències, vos oferesc la paraula amiga, per compartir uns moments el nostre entramat i reflexionar en veu alta, fent així "la crida", encoratjant-nos a anar cap endavant i com fills de Mallorca, amb seny i rauxa, no perdre mai el nostre esperit de lluita.

Aleshores, amb emoció patriòtica, encetem el Prego

Dins aquest aroma tan acollidor, voldria treure alguns calius que romanen mig apagats en les cendres perpètuas de l'oblit, mirant per les encletxes del finestró que dóna al pou de la memòria, fent vogar il·lusions i contemplant hores i més

hores, que una darrera l'altra s'han anat esfumant dins el nostre entorn privilegiat, que sortadament és la Ciutat de Palma, també anomenada Ciutat de Mallorca, que és cap i casal de les Balears i portadora de la vida econòmica, política i cultural de les Illes.

Jo, ja fa més de trenta anys que vaig venir a viure en Es Fortí, on ja romania enllestit l'edifici més alt de Ciutat, amb 24 pisos, edificat per La Caixa, i aviat es posava asfalt als terrenys desnivellats, convertits en carrers amples i espaiosos. I així hem vist créixer Palma més enllà de les avingudes.

(De passada, permeteu-me que agraeixi a la gent del barri des Fortí l'acollida tan afectuosa que em va rebre).

De l'ancestral pagesia
vaig arribar al Fortí,
que és símbol de fortalesa
i amb el temps prou florí.

Les nostrades primaveres
molt aviat van passant,
i el meu cor ple de quimeres,
sent la dolçor d'un infant.

Pel Fortí, tota alabança,
és flor que no es va mustiant,
doncs és branca de fort arbre,
com ocell de bell encant.

Endavant, amunt fins arribar,
amb el Fortí cap a la cresta,
trobarem la millor bresca,
de la mel que hem de tastar.

La barriada d'Es Fortí té la història prou curta. Nasqué en bressol senzill, els primers moradors foren gent de pobles que, per raons de feina, devers els anys cinquanta i seixanta, vengueren a Palma, i prest, molts començaren la construcció d'un ca seva, en general plantes baixes, de les que encara en podem veure alguna mostra. També, bastants ciutadans de Palma vella, que motivats per les ànsies d'aires més purs, decidiren fugir del centre per instal·lar-se al Fortí.

La nostra generació va créixer impregnada pel desencant i la tristesa de la postguerra, amb pocs queviures, sense cap classe de perspectives, assolint unes circumstàncies similars a les que varen viure els nostres padrins, que gran nombre d'ells formaren part del corrent migratori cap a Amèrica llatina, doncs no tenien altra sortida que treballar la terra, la poca que tenien a l'abast, o la possibilitat d'emigrar a terres llunyanes, fora del nostre continent, per tal de fer, si era possible, les tan sospirades amèriques.

Això, ens fa veure que els anomenats "feliços anys vint", únicament fan referència a la vida fàcil i alegre de les nits ciutadanes, oblidant l'altra cara de la moneda, en la qual el qualificatiu feliç era purament un sarcasme.

Però, com dèiem, les ones van i vénen i, sense esperar-ho, tot va fer una transformació social i econòmica espectacular.

Fou en Rossinyol, qui batià la nostra illa com a "illa de la calma" (una illa on sempre hi ha calma, on la lluna camina més lentament i el sol hi fa aturada). Recordem el que digué na George Sand, quan va venir amb en Chopin: "No hi ha res més trist i pobre en el món que els pagesos que només saben resar i treballar". Tot va lligat, hi havia calma, perquè érem oblidats, però el món ens conegué i Jesús Déu meu, si aquells visitants obrissin els ulls!, mai haguéssin pensat que aquelles primeres aventures empresarials, com l'hotel Formentor, l'any 29, acabàs essent una torre de Babel creadora de molts de llocs de feina i la font de riquesa més important de l'estat espanyol. Quan l'any 50 vengueren 500 turistes americans i es va publicar com gran esdeveniment a les primeres pàgines dels diaris, que enfora estaven de pensar que l'augment fos tan

espectacular, que arribassin a haver de parlar d'invasió pacífica germànica i de turisme de masses, que tots els anys dóna un nou color a les costes banyades per la Mediterrània.

Aprofitant la novetat del turisme, que exigia cobrir molts de serveis, vengueren un gran nombre de persones, i posteriorment les seves famílies, de la Península, per treballar i viure entre nosaltres. La majoria es va integrar ben aviat i prest molts es casaren en mallorquins i mallorquines, que a pesar d'anomenar-los amb el mot de forasters, foren ben acollits pels d'aquí i avui formen part de la nostra comunitat.

Entre boires llunyanes, els records van desfilant veient agradables escenes de bona convivència entre forasters i mallorquins. Per això, contemplant com a gent emprenedora, que va lluitar per fer la vida a la barriada, simbolitzant l'esperit inquiet mallorquí, sense el qual no s'haguessin aconseguit empreses de transcendència.

El pensament més s'enfila, veient els qui estan dins fosca i que amb l'encant de la seva virtut ens provocaren tants glops d'admiració.

Tot va canviant, el turisme ens ha duit unes conseqüències clarament visibles, algunes de positives, però també d'altres molt manco desitjables.

Malgrat tot, les cartes s'han girat, donant una extraordinària trabucada, fent Mallorca al revés del que va fer anys enrere, que en contra d'haver d'anar a trescar món per poder viure, s'ha anat convertint amb una extraordinària receptora de persones de molts i diferents indrets, essent es Fortí un exemple d'hospitalitat.

D'aquesta formosa llenca de Palma, banyada pel torrent de Sa Riera, s'hi emplaça una residència d'oficials i el Club Esportiu Militar. Al seu costat, l'entitat Veloç Esport Balear, que l'any 1896, era promotora de diverses activitats esportives, de manera especial el futbol i moguts per la febre del ciclisme, construí, l'any 1899 el desaparegut velòdrom del Tirador. La memòria

ens du a la importància d'aquesta pista, on hi varen competir els més destacats corredors del món, entre ells, en Louison Bobet, en Fausto Coppi, en Jacques Anquetil, N'Eding Merchs i, com no, el nostre Guillem Timoner, que va ésser sis vegades campió del món. Per altra banda, hi varen trobar la mort en Nicolau, en Pou, en Bover i en Laurens. S'ha de constatar que la Veloç és el club ciclista més antic d'Espanya. Al costat de Tirador s'hi ubicava el camp de l'equip de futbol l'Atlètic, que es va ajuntar amb el Balears, formant l'Atlètic Balears. L'any 1943, el president del Reial Club Esportiu Mallorca, Lluís Sitjar, adquirí uns terrenys al Fortí per la construcció de l'estadi que du el seu nom i que inaugurarà, al cap de dos anys, l'equip mallorquinista.

És evident que cada època, cada situació econòmica, produeix els seus tipus específics i els nostres avantpassats, es movien dins una vida quotidiana, amb costums que res tenien a veure amb les actuals i que molts d'ells ja s'han anat perdent, però sempre formaran part del que som tots nosaltres, ja que sens dubte foren un bon testimoni.

Les conseqüències del caràcter format amb aquestes esmentades realitats és la gent del nostres dies. En el cas que ens ocupa, convertí aquesta barriada amb una ciutat, sí, una ciutat dins Ciutat, on no hi falta res, doncs es pot gaudir de tota classe de serveis.

En aquest món no hi ha cap mal absolut, ni cap bé perfecte. Mals i béns formen el teixit de cada persona en particular.

Per tant, encara que tot és clarobscur, quin conhort obrir les portes dels sentiments i reviure imatges retrospectives, irrepetibles com el bon record que ens va deixar el qui fou primer rector d'aquesta església parroquial de Sant Sebastià, mossèn Bartomeu Martorell i Roca, església que és el centre espiritual d'aquesta barriada, pel qual també és coneguda per barri de Sant Sebastià i que sorgí amb la construcció de la cripta beneïda l'any 1942, en terrenys de Son Massanet. El primer tram de l'església gran, d'estil romànic modern obra projectada pel arquitecte Alomar Esteve i realitzada pels arquitectes Ferragut i Duro el beneí l'arquebisbe de Mallorca Josep Miralles,

l'any 1946. Dia 19 de gener de 1969, la novella parròquia era consagrada pel bisbe Àlvarez Lara. A don Bartomeu, que ens donà tant de testimoni de simpatia, amabilitat i un alt esperit d'entrega i activitat, permeteu-me que li reti homenatge, com a tants d'altres que amb silenci han passat o passen per aquest món essent mallorquins exemplars. I d'una manera especial a aquells que ens varen transmetre la vida i el goig de ser fills del nostre poble.

Vagi una salutació afectuosa i d'agraïment als dos rectors que continuaren la bona labor iniciada per don Bartomeu Martorell, a Mossèn Joan Darder i a l'actual mossèn Alfred Miralles.

En les nostres jubilades primaveres, hem pogut contemplar la més gran evolució de tota la història de la humanitat, en tots els sentits, sobretot tècnics, cosa que ens ha comportat un benestar molt millor que el que visqueren els nostres padrins.

Pens que s'han d'aprofitar els avanços de la ciència, però rebutgem el consumisme desmesurat, seguint l'exemple d'aquells personatges entranyables, que malgrat pertanyin a la pagesia, la major part de nosaltres hi tenim les arrels i som testimonis d'aquells pagesos, que sense fer res d'espectacular convertiren les seves vides amb vertaderes obres d'art. Em referesc a la gent sana de foravila, aquells enyorats conradors, homes de paraula, ben preparats per combatre les inclemències del temps. Tenien l'aspecte enèrgic i duien marcat en el seu rostre la seva feneria, cossos ajupits, cares arruades i mans calloses. No abandonaven mai l'alegria que expressaven amb fortes rialles, mai estroncades i amb aquell especial assossegament solien dir: "Si no plou és que Déu no ho vol, ja plourà quan Déu voldrà".

Convençuts de què la història, la nostra pròpia història, no només l'han de fer els personatges i els grans esdeveniments, sinó cadascun de nosaltres amb el viure senzill de cada dia, passem per aquest món escampant la llavor de l'amor. Com deia en Cervantes: Facem el bé a tothom i mal a ningú.

Em ve a la memòria aquell bon capellà que va estar molts d'anys de vicari en aquesta parròquia, don Antoni Lladó, que sovint solia dir: "cerquem el bé i trobarem el bé".

Finalment, voldria instar a les autoritats competents, perquè donin a la barriada el màxim possible d'espais verds, així com llocs formatius i esportius per a la joventut.

Estimem la Natura

Estimem Es Fortí

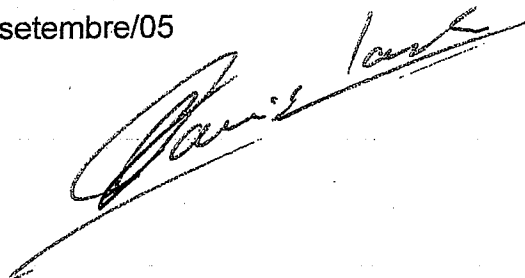
Estimem Ciutat

Estimem Mallorca, terra de foners, però per damunt tot, cresquem en bondat, intentant ser de cada dia més persones, essent tolerants, perdonant els rancors, procurant acceptar amb alegria les contrarietats, assumint uns valors bàsics, a partir dels quals, s'aconsegueixi un món més just. Visquem amb intensitat cada moment, que dels petits moments es teixeix la vida. Tenguem una clara voluntat de lluita pel camí del diàleg i el respecte a totes les idees.

Si així ho feim, serà senyal que haurem entès que la felicitat neix dins nosaltres mateixos podent ésser feliços amb tantes coses que no costen res... Els ulls ens brillaran de satisfacció i estarem prou contents per gaudir de les Festes Estiuènques d'Es Fortí.

Molts d'anys i gràcies per escoltar-me!

Palma 18 de setembre/05

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Pere Lladó', written in a cursive style with a long horizontal stroke extending to the left.